

stræbelse virkelig kan trænge til. Jeg betragter derfor i Virkeligheden ikke det, der nu er foreslaaet, som stort ringere og mindre betryggende, end hvad der var foreslaaet tidligere.

Jeg har med fuld Overbevisning kunnet slutte mig til denne Ordning af det tidligere Tilskud, som er foreslaaet fra Landstingets Flertals Medlemmers Side, og jeg har fremdeles med fuld Overbevisning kunnet slutte mig til Fællesudvalgets Flertal i at anbefale ogsaa dette Ting at vedtage disse Indstillinger og dermed Loven. Der kunde efter min Overbevisning — det har jeg allerede en Gang sagt — hvis Forholdene havde stillet sig gunstigere, være naaet noget mere og bedre, men der er dog naaet meget paa begge de store Dele, hvori Lovforslaget falder, baade det almindelige Folkeskoleforhold med Hensyn til Klassedeling, Udskrivning af Skolen, Undervisningsplan og Skoleplan og Mulkt-system, og hvad andet der falder under første Halvdel af Loven, og med Hensyn til Lærernes Stilling. Naar man nu en Gang har accepteret den Stilling, at deres Avancement er usikkert, saa er det at naa til at stille det saaledes, at deres økonomiske Forhold ikke blive saa afhængige af Avancement, som de ellers vilde have været, at naa saa meget — og som det synes under Lærerstandens Bifald — at jeg vilde finde det meget betænkeligt og beklageligt, om dette Ting nu vilde vise Sagen fra sig, hvad jeg altsaa heller ikke haaber vil ske. Jeg vil i saa Henseende endnu en Gang nævne, hvad jeg kun kortelig berørte, at de to Indrømmelser, der ere gjorte til Landstinget, ere ikke ubetydelige. Vi have lagt Vægt paa, at Overlærerne i det hele skulde stilles paa den noget højere Lønning, fordi disse Overlæreres Stilling i Købstæderne overhovedet har stor Betydning, og fordi det for at finde den rette Mand til den rette Plads i saa mange Tilfælde vil blive af Betydning, at man kan byde dem en saa ordentlig lønnet Stilling, som der nu først bliver Tale om ved den Indrømmelse, der er gjort til Landstinget. Hvad Konsulenten angaar, lægger jeg overordentlig stor Vægt paa denne Stilling. Det har jeg allerede udtalt tidligere, men jeg skal resumere det ganske kort deri, at er der en Fejl ved dette Lovforslag — og det er der — saa er det den hele Tendens, at Loven kommer til at lægge Skolen absolut og væsentlig i Kommunens Haand. Er det en virksom Kommune, er det godt, men i mangfoldige Kommuner kan man frygte for

Stagnation. Det er den største Fare, der kan komme frem ved denne Lov, at man bliver staaende ved vundne Resultater og ikke fører Folkeskolen fremad, fremad f. Eks. mod det Maal, vi i tidligere Planer havde tænkt os: Heldags- eller i alt Fald Hverdagsundervisning. Men naar der er en saadan Frygt for Stagnation, er det en Modvægt derimod eller en Uro at bringe ind i Maskineriet, naar man har en Mand, der udelukkende kan ofre sig for dette, som er bekendt med de lokale Forhold, som kan gøre Forslag til, hvad man kan bringe frem inden for den givne Lovgivnings Ramme, og som kan gøre Forslag til Ministeriet om Punkter, paa hvilke han mener, Lovgivningen bør forandres. Det bliver det, man til syvende og sidst maa stole paa, hvis en Ordning som den, der vil resultere af denne Lov, skulde føre til, at Skolerne paa for mange Steder stagnerer. Derfor lægger jeg saa overordentlig stor Vægt paa disse to for Folkeskolen saa væsentlige Ting. Det er dem, der blive Hovedsagen, og ikke det lille Bidrag til de private Skoler, som ikke er Lovens Hovedopgave. Det er det, som er naaet ved det sidste Udjævningsforslag, og som jeg mener, det er forsvarligt og rigtigt af Tinget at vedtage.

Høst: Som ærede Medlemmer ville have set af den afgivne Betænkning, har det ærede 6te kongevalgte Medlem (Juil-Rysensteen) og jeg ment at burde forbeholde os vor Stilling til det af Fællesudvalgets Flertal fremsatte Forslag. Vi have flere Grunde dertil, men for mit Vedkommende er Hovedsagen den, at Forslaget om Tilskuddet til de private Skoler er kommet ind. Jeg vilde i den Anledning gerne tillade mig at fremføre et Par Bemærkninger. Jeg skal først forudskikke, at jeg ikke i og for sig har noget imod, at der ydes Statstilskud til disse Skoler, hvis de vare gode og lededes forsvarlig. Men jeg finder, at det er principielt urigtigt at optage Bestemmelser om dette Tilskud paa denne Lov. Det har jo ogsaa den ærede Ordfører anerkendt, og han udtalte jo ogsaa her i Salen i Fjor, da Sagen var for, at disse Skoler vare Folkeskolen uvedkommende, stode helt uden for Folkeskolen, havde ikke noget Krav paa Statsunderstøttelse og havde aldrig haft saadan Understøttelse. Landstinget har jo ogsaa Gang efter Gang udtalt sig mod, at dette Tilskud skulde optages paa Skoleloven, ogsaa den ærede Undervisningsminister har næret samme Anskuelse, hvad der bl. a.